

**EUROPEAN STRATEGY FOR ECONOMIC DEVELOPMENT
AND PROSPERITY OF BULGARIA**

**ЕВРОПЕЙСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ИКОНОМИЧЕСКО
РАЗВИТИЕ И ПРОСПЕРИТЕТ
НА БЪЛГАРИЯ**

Ph.D. Nikola Dourtchev

RASTIA

(Railway Automation, Signaling, Telecommunication and Industry Association)

68 Bratya Buxton Blvd., 1618 Sofia, Bulgaria

Tel: 02/850 04 30, 02/850 04 31,

E-mail: nikola.dourtchev@rastia.org

ас. проф. д-р инж. Никола Дурчев

RASTIA

(Railway Automation Signaling Telecommunication and Industry Association)

1618 София, бул. „Братя Бъкстон” № 68,

тел. 02/850 04 30, 02/850 04 31,

E-mail: nikola.dourtchev@rastia.org

**1. ПРЕДПОСТАВКИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА НА
ЕВРОПА В ИКОНОМИКАТА И ИНОВАЦИОННОТО РАЗВИТИЕ С
ХОРИЗОНТИ 2020; 2030; 2050**

- Бъдещето на ЕС (Европейския съюз) в контекста на конкуренцията с Япония, Китай, САЩ и другите водещи страни в Азия и Америка;
- Определяне изграждането на ЕЕЖПМ (Единна европейска жп мрежа) като основен приоритет в икономиката и инфраструктурата, който гарантира:

- европейска свързаност на товари и хора;
- интегриране на различните видове транспорт - воден, въздушен, сухоземен, автомобилен;
- отговор на предизвикателствата на глобалните промени в климата, замърсяването и енергийната зависимост;
- икономика в областта на водещите високи технологии в сектора на ICT (Information&Communication Technologies) с производство с висока принадлежна стойност.

2. ЕВРОПЕЙСКА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ С ХОРИЗОНТИ 2020; 2030; 2050

- Пълна ангажираност на европейските структури (Европейски парламент, комисиите по транспорт) за реализиране на стратегията за икономическо коопериране;
- Създаване на нова генерация конкурентноспособни комплексни системи и подвижен състав, което гарантира конкурентноспособност и лидерска позиция в света спрямо Япония, Китай, САЩ и др.;
- Обезпечаване на необходимия бюджет за реализирането му;
- Концентриране върху важните коридори, които обезпечават европейската свързаност в изграждането на ЕЕЖПМ;
- Индустриализация в този сектор на икономиката чрез коопериране между страните в изграждане на общите коридори;
- Изграждането на ЕЕЖПМ трябва да се основава на централизирано сертифициране, единни параметри, изграждане на общоевропейска телеком мрежа, кооперираност и ефективност, което се основава на CEF (Connecting Europe Facility) – CEF Transport, CEF Telecom, CEF Energy;
- Водещите световни компании трябва да се кооперират с малки и средни предприятия в отделните страни за създаването на смесени компании, водещи до производство с трансфер на ноу-хау;
- Създаване на нови технологични системи за наблюдение, контрол и управление, сигнализация и др.;

- Общоевропейската мрежа, изградена на основа телеком мрежите в отделните страни, като клетки от общата, трябва да бъде на база последната генерация 4G;
- Пълна съвместимост между системите за управление и контрол, сигнализация между отделните страни в общите коридори. В рамките на тези изисквания се препоръчва изграждане на синхронизирана централна система за контрол, наблюдение и управление на мрежите чрез изграждане на cross-connect мрежа;
- Инициативата SHIFT²RAIL с фонд - 1,6 млрд евро за създаване на нова генерация жп система, която основно цели:
  - Премахване на всички пречки за европейска съвместимост, като цел е преминаване към по-ефективен подвижен състав (на основата на нова генерация системи), по-безопасна жп инфраструктура в ЕС;
  - Радикално подобряване на конкурентноспособността и привлекателността на жп транспорта, което осигурява по-бърз, евтин и ефективен транспорт;
  - Единна европейска жп структура с унифицирани параметри и лидерска позиция в света.

3. ОСНОВА ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ В БЪЛГАРИЯ НА ЕВРОПЕЙСКАТА СТРАТЕГИЯ В ПРИОРИТЕТНИЯ СЕКТОР ЖП ТРАНСПОРТ

- Стратегия за приоритетно развитие за България на Коридор № 4, даващ европейска свързаност на страната за товари и хора;

- Индустирално коопериране чрез трансфер на технологии от водещите европейски фирми и производство с висока принадена стойност в България;
- Съвместна иновационна дейност с участие в европейската програма Shift2Rail с включване на обединението от български фирми, БАН (Българска академия на науките) и ТУ-София;
- Пълно унифициране на параметрите по телеком мрежата и управление на трафика чрез CEF Telecom, CEF Signalling, CEF Transport, CEF Energy. Унифициране на параметрите по прилагане на европейската стратегия за ERTMS и ETCS.

4. РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЕДИННА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ВЪТРЕШНОНАЦИОНАЛНАТА ЖП МРЕЖА

- Модернизирането на тази мрежа трябва да се разглежда като неделима част от общоевропейската жп мрежа. Основната визия за развитие трябва да е на следната основа:
- Развиване на модерна инфраструктура с цел осигуряване на свързаността на малките градове и развитие на крайградска железница за големите градове;

- Развиване на производство в областта на високите технологии в Република България чрез създаване на реални бизнес структури, които да обслужват потребностите на НКЖИ (Национална компания „Железопътна инфраструктура“);
- Защита на европейските интереси на национално ниво чрез локални български фирми, които да са конкуренция за фирми и организации извън Европейската общност;
- Приемане на 10-годишна план-програма за развитие на осигурителната техника в Република България. Определяне на продукти и услуги, които би трябвало да се развиват от български фирми и да са предназначени за НКЖИ в условията на пазарна конкуренция;
- Дефиниране на годишни цели обеми на поръчки от страна на държавата с цел развиване на стратегическите дейности в НКЖИ. Фокусът на това производство трябва да покрива регионалната мрежа на НКЖИ без европейските коридори;
- Изграждане на оптична телекомуникационна мрежа в Република България за нуждите на НКЖИ, която да осигури свързаност на всички обекти от инфраструктурата на железниците;
- Предлагане на план за предоставяне на капацитет на трети страни с цел привличане на допълнителни печалби от стопанска дейност. В рамките на това да се създаде публично-частно партньорство с НКЖИ;
- Реализиране на реална търговска дейност, с което в рамките на 5-годишен план НКЖИ да възвърне инвестицията си и да премине на печалба от мрежата;
- Развиване на имплементацията на единна диспечерска система за управление на влаковото движение в Република България, на чиято основа да се оптимизира персонала на НКЖИ съгласно стандартните изисквания за брой хора на жп километър;
- Създаване на единна диспечерска система за наблюдение, контрол и управление на телеком мрежата и на влаковото движение.

5. ИНОВАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ

- Обединение на бизнес компаниите и научните звена, работещи в областта на внедряване на високи технологии в железопътния транспорт;
- Създаване на среда за генериране на нови иновативни решения в системите за управление на железопътния транспорт и внедряването им в НКЖИ и свързаните с нея оператори;
- Създаване на партньорска среда, лесно идентифицирана от потенциални европейски партньори за участие по научни проекти, свързани с Horizon 2020 и SHIFT²RAIL;
- Създаване на среда за обучение на кадри за НКЖИ и бизнес компаниите в железопътния сектор съвместно с университетите, така че да се гарантира качество на знанията и среда за long-life learning съгласно стратегията на Европа за създаване на икономика, базирана на знание и непрекъснато обучение;
- Създаване на клъстер, който обединява бизнес компании, фокусирани в разработване и внедряване на иновации и технологии в системите за управление на железопътното движение;
- Научни звена от БАН и университетите, концентрирани в изследвания, свързани със системите за управление на железопътния транспорт;
- НКЖИ и свързаните с нея оператори, които имат интерес от внедряване на нови технологии с цел подобряване на качеството на обслужване на клиента си.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Пътят на развитие на България трябва да бъде в пълен унисон с европейската стратегия, която да води до икономическо коопериране и производство в областта на ИСТ с висока принадена стойност. Главен фокус с дълговременна визия е стратегията на ЕС в сектора жп транспорт.